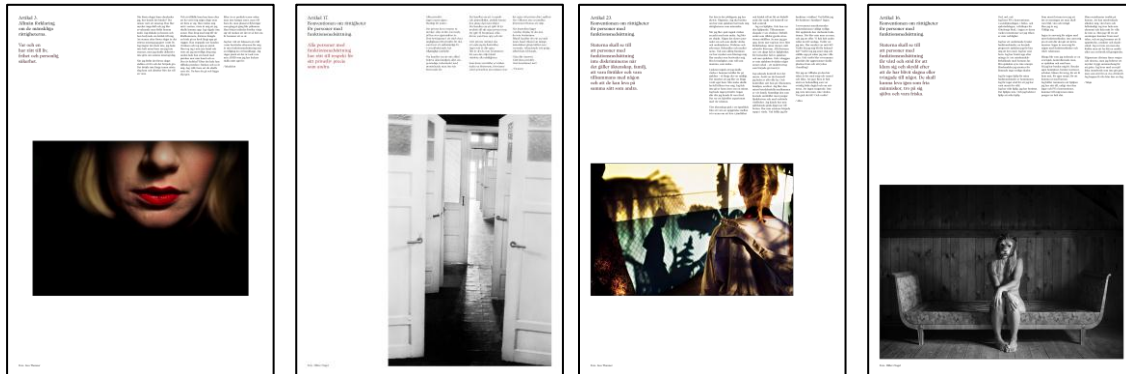

Var och en har rätt till liv, frihet och personlig säkerhet.

Artikel 3

FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna

Den här utställningen kom till efter en skrivdag hösten 2012.

4 kvinnor skrev **4** texter
som tolkades av **2** fotografer.

*Hennes erfarenheter.
Hennes tankar.
Hennes text.
Hon gör skillnad.
Skriver för livet.*

December 2012

Karin Torgny

Utvecklingscentrum Dubbelt Utsatt, en projektverksamhet som förmedlar kunskap om våld mot kvinnor med funktionsnedsättning. Vår vision är att alla kvinnor, med eller utan funktionsnedsättning, skall få den hjälp och det stöd som de har rätt till.

Projektet avslutades 2012-12-31.

Artikel 3

Allmän förklaring om de mänskliga rättigheterna

Var och en har rätt till liv, frihet och personlig säkerhet.

När första slaget kom chockades jag, hur kunde det hända? Det måste varit ett misstag. Han blev mycket ångerfull och jag blev avvaktande men förlät honom ändå. Jag älskade ju honom och han bedyrade sin kärlek till mig.

Att stanna efter första slaget är det största misstag jag gjort i mitt liv. Jag ångrar det dock inte, jag hade inte haft mina barn om jag inte stannat, men jag skulle definitivt inte göra om samma misstag idag.

När jag förlät det första slaget såddes ett frö och det började gro. Det dröjde inte länge innan nästa slag kom och därefter blev det till en vana.

Vid ett tillfälle kom han hem efter att ha varit iväg några dygn utan att höra av sig. Han väckte mig mitt i natten, väste åt mig att jag skulle komma upp. Jag vågade inte annat. Han drog med mig till vår klädkammare, därinne hängde en hink på en krok långt upp på väggen. Han stoppade ner handen i hinken och tog upp en pistol. Han tog tag i min ena hand och trots att jag motvilligt drog mig undan lade han sin hand med pistolen mot min hand och sa: *Den är laddad!* Efter det lade han tillbaka pistolen i hinken och sa åt mig: *Jag ville bara att du skulle veta det. Nu kan du gå och lägga dig igen.*

Efter år av psykisk terror orkar man inte kämpa emot, man vill bara dö, man planerar flyktvägar som gång på gång blir påkomna. Man börjar indirekt försöka vänja sig vid tanken att det är så här ens liv kommer att se ut.

Jag har valt att fokusera på våld i min berättelse eftersom för mig är min funktionsnedsättning mer en tillgång än ett handikapp. Jag vågar påstå att det är tack vare min ADHD som jag har lyckats rädda mitt eget liv.

Madelein

Artikel 17

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Alla personer med funktionsnedsättning har rätt till respekt för sitt privatliv precis som andra.

Allas privatliv
Jaget ensam ägare.
Hemligt för andra.

Det privata livet rymmer så mycket, eller så lite, beroende på hur stor egenmakten är. Som årsringarna i ett träd växer möjligheten till privatliv för den som lever ett självständigt liv, i ett inkluderande och tillgängligt samhälle.

Det handlar om att inte alltid behöva dela familjens eller ens personliga vedermödor med utomstående man inte har förtroende för.

Det handlar om att i respekt och jämställdhet, jämlikt kunna leva jämte den man älskar.
Det handlar om att själv få ha nyckeln till sitt egna privata rum. Att själv få bestämma vilka dörrar som låses upp och när.

I det privata rummet ska ett enda jag ha kontrollen.

Jaget som är ditt egna.

Här är det du som bestämmer. Du som ska välja bland världens alla möjligheter.

Som löven som faller av träden under en höststorm, försvinner också privatlivet när makten över det egna och privata slås i spillror.

När villkoren inte är jämlika försvinner friheten att välja.

När kontrollen ligger i andras händer är det inte du som bestämmer.

Ibland handlar det om en enda mans hand, ibland om många människors giriga labbar som ovetande, välmenande och girigt, alltid finns till hands.

Göm ditt innersta
I ditt låsta privatliv.
Vem bestämmer när?

Victoria

Artikel 23

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Staterna skall se till att personer med funktionsnedsättning inte diskrimineras när det gäller äktenskap, familj, att vara förälder och vara tillsammans med någon och att de kan leva på samma sätt som andra.

Det här är det jobbigaste jag har skrivit. Någonsin. Jag ska berätta om hur min sjukdom berövade mig rättigheterna som människa.

När jag blev sjuk ingick vården en pakt med min make. Jag blev ett objekt. Någon det skrevs journaler om och som skulle vårdas och omhändertas. Förhöras och avlyssnas. Behandlas och medicineras. Vad som aldrig framkom var hur mycket som fråntogs mig. Hur mycket som berövades mig. Min kvinnlighet, min roll som mamma, som maka...

I pakten ingick att jag skulle vårdas i hemmet istället för på sjukhus – så länge det var möjligt. Det innebar att jag blev en fånge i mitt eget hem. Min make skulle ha full tillsyn över mig. Jag fick inte gå ur hans åsyn ens en minut. Jag hade inget privatliv. Ingen sfär där jag kunde få vara ifred. Det var ett hjärtlöst experiment med vår relation.

Vårt äktenskap gick i ett ögonblick från att vara en uppgörelse mellan två vuxna om att leva i jämlikhet och kärlek till att bli ett förhållande där makt och kontroll var helt centralt. Jag var hjälplös. Och han var den hjälpande. Tillsammans skapade vi en obalans i förhållandet som tillslut gjorde situationen ohållbar. Ju mer jag gav upp, desto mer tog han över. Mitt föräldraskap, mina vänner, mitt arbetsliv försvann. Allt försvann ner i ett djupt hål av hjälplöshet. Ett bottenlöst hål av sjukdom och mer sjukdom. Och i skuggan av min sjukdom frodades något annat också – ett maktövertag som började gå överstyr.

Jag saknade kontroll över det mesta. Ändå var det kontroll jag helst av allt ville ha. Och kontrollen satt han på. Ekonomin, familjen, sexlivet. Jag blev den minst betydelsefulla medlemmen av vår familj. Samtidigt den som kostade samhället mest pengar. Sjukskriven och med oerhörda vårdbehov. Jag kände hur min självkänsla sjönk djupt ner till botten. Hur min existens började tappa i värde. Vad fyllde jag för funktion i världen? Vad fyllde jag för funktion i familjen? Ingen.

I sovrummet manifesterades maktrelationen väldigt tydligt. Där upphörde den vårdande funktionen. Där blev min man en man, och jag ett offer. Vi fick helt andra roller än till vardags. Varför vet jag inte. Hur mycket var mitt fel? Varför lät jag mig bli illa behandlad? Varför tog jag

emot slag och ställde upp på saker jag inte ville göra. Och varför blev sovrummet området där aggressioner skulle plockas fram och uttryckas i handling?

När jag ser tillbaka på den här tiden är det med sorg och vemod och ilska. Att jag i flera år fick utstå en behandling som var ovärdig både dagtid och om nätterna. Att ingen reagerade. Inte jag, inte min man, inte vården.

Var gick det fel? Och varför?

Alice

Artikel 16

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Staterna skall se till att personer med funktionsnedsättning får vård och stöd för att klara sig och skydd efter att de har blivit slagna eller tvingade till något. De skall kunna leva igen som fria människor, tro på sig själva och vara friska.

Ord, ord, ord.

Jag läser FN:s konventioner, i socialtjänstlagen, i hälso- och sjukvårdslagen, i riktlinjer för Göteborgs Stad, i ingen av dessa vackra intentioner ser jag röken av min verklighet.

Jag har ett omfattande fysiskt funktionshinder, en kronisk progressiv sjukdom jag får lära mig att leva med. Jag har små barn. Jag har brutit upp efter många år i ett misshandelsförhållande med barnens far. Min sjukdom syns inte utanpå. Misshandeln jag utsattes för lämnade inga synliga skador.

Jag får ingen hjälp för mina funktionshinder av kommunen.

Jag får inget stöd för att jag har varit utsatt för våld.

Jag har sökt hjälp, jag har berättat. Det hjälpte inte.

Och jag behöver hjälp att söka hjälp.

Som utsatt kvinna tror jag att det är meningen att man skall vara blid, vän och tårögd.

Men jag är arg.

Väldigt arg.

Ingen är ansvarig för någon med mitt funktionshinder, inte ansvarig på ett sätt där det går att kräva insatser. Ingen är ansvarig för någon med funktionshinder och våld i relationen.

Många blir som jag isolerade av en svartsjuk, kontrollerande man, av sjukdom och små barn. Så jag har betalat mig fri. Betalat egen hemtjänst, betalat taxiresor, advokat, läkare för intyg, för att få hem mat, för egen terapi, för att komma ut med barnen.

Jag håller tummarna att hjälpen jag har rätt till, enligt våra fina lagar och FN:s konventioner, kommer till mig innan mina pengar tar helt slut.

Mina socialtanter trodde på honom. Att han missbrukade alkohol, mig, våra barn och fullständigt tog över hela min ekonomi och hela mitt liv ville de inte se. Men jag vill tro att sanningen kommer fram med tiden, och att jag kommer att få upprättelse, ursäkter och skadestånd. Jag vet inte om man ska förlåta utan att ha fått en ursäkt eller ens ett försök till gottgörelse.

Någonstans därinne finns sorgen och tårarna, men jag behöver ett mycket tryggt sammanhang för att gråta. Jag lever med en rejäl ilska inombords som inte gör gott, men som står för en viss drivkraft. Jag hoppas få vila från den en dag.

Maja

Artikel 16

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Staterna skall se till att personer med funktionsnedsättning får vård och stöd för att klara sig och skydd efter att de har blivit slagna eller tvingade till något. De skall kunna leva igen som fria människor, tro på sig själva och vara friska.

Så här gjorde vi

När: En heldag i november 2012

Var: På ett konferenshotell

Vilka: Fyra kvinnor med funktionsnedsättning

Hur: Vi talade om våra rättigheter utifrån FN:s konventionstexter om mänskliga rättigheter. Vi såg film, samtalade, gjorde korta lustfyllda skrivövningar och funderade kring texter om kvinnor, funktionsnedsättning och våld.

Därefter: Var och en valde en artikeltext, skrev en egen text utifrån den. Alla fick stöd, uppmuntran och tips på vägen av oss andra.

Till sist: Texterna tolkades av två fotografer, **Hillevi Nagel** och **Lisa Thanner**, och gjordes till affischer av **Anders Söderberg**, grafisk formgivare.

Visades: På Utvecklingscentrum Dubbelt Utsatts konferens december 2012, Hotell 11.

*"Jag gillar det terapeutiska att prata om vad man varit med om,
och skriva om vad som hänt och händer,
ihop med andra som är trygga och icke-dömande."*

Maja om skrivdagen

Låter det spännande med en skrivdag?

Vill du få fart på ditt eget skrivande? Vill du skriva tillsammans med dina arbetskamrater runt ett tema? Vill du testa kreativt skrivande i din verksamhet som ett sätt att stimulera deltagarnas personliga utveckling?

Välkommen att kontakta

Torgny Text och Kommunikation

Karin Torgny, journalist och skrivcoach.

karin.torgny@gmail.com

Mobil 0768 - 81 80 74